

Propozycja legislacyjna Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach w zakresie zmian do procedowanego obecnie projektu Ustawy o efektywności energetycznej

1. Uzasadnienie proponowanych zmian legislacyjnych

Polska do tej pory nie implementowała w pełni do krajowego prawodawstwa Dyrektywy Efektywnościowej, mimo że termin na implementację upłynął 5 czerwca 2014 r. Komisja Europejska wydając tzw. uzasadnioną opinię wezwała Polskę do pełnego wdrożenia przepisów tej dyrektywy, pod groźbą nałożenia istotnych kar finansowych. Projekt ustawy implementującej dyrektywę w obecnym kształcie zawiera szereg rozwiązań niekorzystnych dla polskiego przemysłu, stawiając go od samego początku na dużo słabszej pozycji konkurencyjnej w porównaniu do innych Państw Członkowskich które, w zakresie w jakim jest to dopuszczalne na gruncie Dyrektywy, przyjęły rozwiązania znacznie bardziej liberalne dla rodzimych przemysłów.

Jednym z najważniejszych postulatów branży metalurgicznej w tym zakresie jest obniżenie progu energochłonności umożliwiającego zaliczenie zrealizowanych przez przedsiębiorców przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej na poczet realizacji obowiązku w zakresie białych certyfikatów do poziomu 3%. Jest to zgodny z prawem unijnym próg pozwalający na wyróżnienie przedsiębiorstw energochłonnych, który został przez polskiego ustawodawcę za odpowiedni również w innych aktach prawnych (np. ustawie o odnawialnych źródłach energii¹ czy ustawie o podatku akcyzowym²). Obniżenie przedmiotowego progu stanowić będzie bodziec dla energochłonnych przedsiębiorstw do zwiększenia inwestycji w przedsięwzięcia proefektywnościowe, a tym samym przyczyni się do osiągnięcia przez Polskę celów w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Ponadto, zgodnie z dotychczasowym brzmieniem ustawy o efektywności energetycznej z 2011 r., na potrzeby związane z ograniczeniem obowiązku nabywania świadectw

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U.2015.478).

² Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U.2014.752).

efektywności energetycznej bądź uiszczenia opłaty zastępczej były brane pod uwagę wyłącznie inwestycje zwiększające efektywność zużycia energii elektrycznej. Podobne uregulowanie znalazło się także w aktualnej wersji Projektu. W ocenie branży metalurgicznej, takie ograniczenie nie znajduje racjonalnego uzasadnienia, dlatego postuluje ona rozszerzenie zakresu kwalifikowalnych przedsięwzięć do ograniczających zużycie również innych form energii, tj. gazu ziemnego i ciepła.

Należy zauważyć, że Dyrektywa Efektywnościowa daje państwom członkowskim możliwość uwzględnienia m.in. w ramach mechanizmów, takich jak zawarty w art. 14 Projektu, przedsięwzięć zrealizowanych po dniu 31 grudnia 2008 r. Wydłużenie okresu kwalifikowalności zrealizowanych przez odbiorców końcowych przedsięwzięć proefektywnościowych w celu skorzystania z powyższej procedury odzwierciedlałoby poniesione przez nich koszty związane z działaniami proefektywnościowymi i gwarantowałoby, że polscy przedsiębiorcy nie znajdą się pod tym względem w gorszej sytuacji niż przedsiębiorcy z innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

W ocenie branży metalurgicznej niezbędna jest również liberalizacja przepisów dotyczących obowiązkowych audytów energetycznych przedsiębiorstwa m.in. poprzez ograniczenie wolumenu energii, który musi być poddany audytowi, oraz wyłączenie spod tego obowiązku przedsiębiorców posiadających system zarządzania energią oparty o normę ISO 50001.

2. Proponowane brzmienie zmian legislacyjnych

W projekcie ustawy o efektywności energetycznej wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. 1. Odbiorca końcowy, który w roku poprzedzającym rok realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 9 ust. 1, zużył nie mniej niż 100 GWh energii elektrycznej, dla którego udział kosztu zużywanej na potrzeby własne energii elektrycznej, **ciepła oraz gazu ziemnego** w wartości jego produkcji jest nie mniejszy niż 3% oraz:

1) zakończył, **nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2014 r.**, przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej,

w tym również dotyczące instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. – o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2015 r., poz. []), ograniczając zużycie energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego** w przeliczeniu na wielkość produkcji o nie mniej niż 1,5% rocznie w stosunku do średniej jego wielkości z lat 2011 – 2013 lub

- 2) zakończył, **nie wcześniej niż w dniu 31 grudnia 2008 r. i nie później niż w dniu 31 grudnia 2013 r.** przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej, które dotyczą instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. – o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2015 r., poz. []) ograniczając zużycie energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego** w przeliczeniu na wielkość produkcji o nie mniej niż 1,5% rocznie w stosunku do średniej jego wielkości z lat 2005 – 2007, a istnieje uzasadnione przypuszczenie, że będą one nadal miały znaczenie w 2020 r.

– przedkłada przedsiębiorstwu energetycznemu sprzedającemu temu odbiorcy energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny informację, o której mowa w ust. 2, oraz oświadczenie następującej treści:

*„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że zrealizowałem przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej i uzyskana została oszczędność energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego, potwierdzona w audycie efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dniao efektywności energetycznej (Dz. U. poz....)”.
Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.*

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera określenie:

- 1) przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 1,
- 2) ilości energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, zaoszczędzonej średnio w ciągu roku w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 1;

Propozycja legislacyjna Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
w zakresie zmian do procedowanego obecnie projektu Ustawy o efektywności energetycznej (projekt z dnia 11.12.2015 r., wersja 1.25)

- 3) ilości energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, niezbędnej do wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 9 ust. 1, obliczonego od ilości energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego** zakupionego w danym roku przez odbiorcę końcowego, o którym mowa w ust. 1;
- 4) czy przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej są przedsięwzięciami, o których mowa w ust. 1 pkt 1) czy przedsięwzięciami, o których mowa w ust. 1 pkt 2).

3. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się audyt efektywności energetycznej potwierdzający uzyskaną oszczędność energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**.

4. Ilość energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie może być mniejsza niż ilość energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, o której mowa w ust. 2 pkt 3.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, które otrzymało od odbiorcy końcowego oświadczenie wraz z audytem efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 1, przekazuje Prezesowi URE oświadczenie to i audyt podczas wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2.

6. Odbiorca końcowy, o którym mowa w ust. 1, może w kolejnych latach przedstawić przedsiębiorstwu energetycznemu sprzedającemu temu odbiorcy energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny oświadczenia zawierające dane dotyczące tego samego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, jeżeli suma ilości energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, o której mowa w ust. 2 pkt 3, określonej w poszczególnych oświadczeniach jest nie większa, niż ilość energii elektrycznej, **ciepła lub gazu ziemnego**, o której mowa w ust. 2 pkt 2.”

2) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorcy:

1) posiadającego system zarządzania energią określony w normie ISO 50001 lub

2) posiadającego system zarządzania energią określony w **innych** właściwych normach, jeżeli w ramach tego systemu przeprowadzono audyt energetyczny przedsiębiorstwa, lub

3) posiadającego system zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarzadzania i audytu

Propozycja legislacyjna Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
w zakresie zmian do procedowanego obecnie projektu Ustawy o efektywności energetycznej (projekt z dnia 11.12.2015 r., wersja 1.25)

we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE, jeżeli w ramach tego systemu przeprowadzono audyt energetyczny przedsiębiorstwa.”

3) W art. 37 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Audyt energetyczny przedsiębiorstwa:

- 1) należy przeprowadzać na podstawie aktualnych, reprezentatywnych, mierzonych i możliwych do zidentyfikowania danych dotyczących zużycia energii oraz, w przypadku energii elektrycznej, zapotrzebowania na moc;
- 2) powinien zawierać szczegółowy przegląd zużycia energii w budynkach lub zespołach budynków, w instalacjach przemysłowych i w środkach transportu, odpowiadających łącznie za co najmniej 80% całkowitego zużycia energii przez to przedsiębiorstwo;
- 3) powinien opierać się, o ile to możliwe, na analizie kosztowej cyklu życia budynku lub zespołu budynków oraz instalacji przemysłowych, a nie na okresie zwrotu nakładów tak, aby uwzględnić oszczędności energii w dłuższym okresie czasu, wartości rezydujące inwestycji długoterminowych oraz stopy dyskonta.”

4) Art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. 1. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 36 ust. 1, po raz pierwszy przeprowadzi audyt energetyczny przedsiębiorstwa **w ciągu 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.**

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 uznaje się za spełniony w przypadku przeprowadzenia audytu energetycznego przedsiębiorstwa w sposób zgodny z zasadami określonymi w ustawie nie wcześniej niż 4 grudnia 2012 r.”

Dominik Kolorz

*Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach*